

Київський національний університет культури і мистецтв

КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ І ПЕДАГОГІКИ

Силабус освітньої компоненти

Назва компоненти: **Діловий етикет**

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Сторінка компоненти в Moodle:

<https://elearn.knukim.edu.ua/course/view.php?id=29>

Сторінка компоненти в електронній бібліотеці:

<http://91.217.179.134:9100/libr/DocSearchForm>

Викладач: **Конюкова Ірина Янівна**, кандидат педагогічних наук, доцент (лекції, підсумковий контроль); **Сидоровська Євгенія Андріївна**, кандидат культурології, доцент (лекції, підсумковий контроль)

Опис освітньої компоненти

«Діловий етикет» є обов'язковою освітньою компонентою загальної підготовки здобувачів вищої освіти, яка сприяє засвоєнню загальних правил поведінки та формуванню на їх основі індивідуальної культури, моральних, ціннісних орієнтацій.

Дотримання норм етикету невіддільне від загальної культури людини, її самоусвідомлення, самоповаги, яке виявляється у ввічливому ставленні до свого оточення (сім'я, товариство, ділова сфера). Етикет вимагає відповідних форм звертання до старших, жінок, співробітників, друзів; навичок гідного поведінки в громадських місцях, у гостях; знань видів вітання та церемоній знайомства – тобто чемності та порядності у стосунках із людьми. Діловий етикет – це знання норм професійної етики, це правильно організовані ділові та урочисті прийоми, вміння користування візитними картками, крім того, пристойна поведінка за столом (етикет їжі) та створення сучасного ділового іміджу як інструментів самопрезентації.

Культура поведінки – складова частина культури людини, вона виступає зовнішнім проявом духовного багатства особистості та її внутрішнього світу. Етикет не покликаний обмежити людську свободу, а лише обмежити самолюбство, грубість, зневагу до інших.

Мета:

- усвідомлення здобувачами вищої освіти основ культури поведінки у ділових відносинах та у побуті, усталених правил етикету сучасного

ділового професійного спілкування як втілення моралі в суспільстві, а також стратегії ділових комунікацій;

- набуття навичок сучасного ведення справ, аналізу міжособистісних взаємин у суспільстві та людської поведінки, пов'язаної з національними особливостями, ментальністю та специфікою державного устрою.

Завдання:

- засвоєння норм поведінки сучасної людини;
- адекватна орієнтація у повсякденному житті;
- ознайомлення із специфікою відносин у професійній і діловій сфері та характерними для них засобами спілкування.

Предмет: усталені норми та правила поведінки, спілкування людей у суспільстві, зокрема, у службовому оточенні.

Здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- правила етикету вітань, знайомства та представлення;
- форми звертання до старших, жінок, співробітників і друзів;
- етикетні норми відвідування гостей;
- етикет подарунків;
- правила етикету сучасного ділового спілкування;
- правила етикету професійного спілкування;
- стратегії ділових комунікацій;
- вимоги до формування гардеробу сучасної ділової людини.

Здобувач вищої освіти повинен **вміти:**

- пристойно поводити себе у суспільстві;
- організувати офіційні та неофіційні, ділові та урочисті прийоми;
- правильно триматися за столом (етикет їжі);
- формувати міжособистісні контакти (примітивні, маніпулятивні, конвенційні, ігрові, духовні та варіативні).

Ключові слова: етикет, норми поведінки, правила поведінки, міжособистісне спілкування.

Передумови вивчення освітньої компоненти

Передумов для вивчення освітньої компоненти немає. Освітня компонента інтегрується в такі компоненти: «Історія культури», «Етнографія», «Філософія», «Психологія», «Політологія (в т.ч. геополітика і глобалізація)».

Тематичний план освітньої компоненти

Розділ 1. Етикет як форма гідної поведінки людини у суспільстві

1.1. Вступ. Зміст і завдання курсу

1.2. Етикет – явище історичне

1.3. Етикет міжособистісного спілкування. Вітання. Знайомство, представлення.

1.4. Організація та проведення неофіційних прийомів. Гості. Сервірування столу. Етикет їжі

1.5. Подарунки

1.6. Правила поведінки в громадських місцях

Розділ 2. Сучасні ділові комунікації

2.1. Прийоми як засіб ділового спілкування. Організація та проведення ділових офіційних прийомів

2.2. Пакет представницької документації. Візитні картки та їх види. Мова візитних карток

2.3. Ділові урочисті прийоми та їх види. Організація та проведення

2.4. Значення зовнішнього вигляду у створенні іміджу професіонала

Технічне і програмне забезпечення

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль).

Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом компоненти та виконання передбачених видів освітньої діяльності створене на платформі електронного навчання Moodle, Google Classroom, Zoom, Google Meet.

Рекомендовані джерела інформації

Публікації науково-педагогічного працівника за темою освітньої компоненти

1. Сидоровська Є. А., Конюкова І. Я. Цифровий етикет комунікативної культури ХХІ ст. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2021. № 1. С. 26–30.
2. Конюкова І. Я. Етикет як засіб виразу соціально-ритуальної комунікації. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури*. 2016. Вип. 37. С. 96–102.
3. Конюкова І. Я. Професійна етика бібліотекаря: забезпечення вільного доступу до інформації чи соціальна відповідальність? *Питання культурології*. 2016. № 32. С. 70–88.
4. Конюкова І. Я. Соціально-культурні трансформації етикету в умовах інформаційного суспільства. *Культура і мистецтво у сучасному світі*. 2017. № 18. С. 70–88.
5. Конюкова І. Я. Етикетні норми управлінського спілкування: поєднання традиційного та інноваційного. *Культура і сучасність: альманах*. 2018. № 1. С. 33–38.

Основна література

1. Бесчастний В. М., Абдулін А. А. Етикет у нашому житті : навч. посіб. Донецьк : ДЮІ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2012. 227 с.
2. Культура спілкування та етикет керівника : навч. посіб. / В. Г. Рибалка та ін. Харків : Федорко, 2012. 291 с.
3. Клименко О. Візитні картки: їх призначення, види, виготовлення, облік. *Діловодство та документообіг*. 2018. № 1. С. 59–68.
4. Морган М. М. Про все можна домовитись. 5 способів отримати те, чого ви прагнете в житті, коханні й роботі. Київ : КМ-БУКС, 2020. 304 с.

5. Новікова Л. Подарунки бізнес-партнерам. *Діловодство та документообіг*. 2019. № 3. С. 72–75.
6. Паркер П. Мистецтво збиратися разом. Як організувати змістовну та результативну зустріч. Київ : Vivat, 2020. 288 с.
7. Прокопович Ф. Філософські твори в трьох томах. Київ : Наукова думка, 1980. Т. 2. 552 с.

Допоміжна література

1. Антисуржик : вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / за ред. О. Сербенської. Львів : Світ, 1994. 233 с.
2. О'Басс Во Кін. Як набути популярності або правдивий сучасний етикет. Тернопіль : Тарнекс, 1992. 128 с.
3. Волошенко М., Азаркіна О. Психологія професійного спілкування. Херсон : Олді-плюс, 2021. 280 с.
4. Воропай О. Звичаї нашого народу. Київ : Оберіг, 1993. 592 с.
5. Гуцало М. В. Етикетчик від А до Я : енциклопедія. Вінниця : Балюк І. Б., 2012. 87 с.
6. Дученко М. М., Шевчук О. А. Бізнес-етика: конспект лекцій : навч. посіб. для студентів. Київ : КПІ ім. І. Сікорського, 2020. 56 с.
7. Зубенко Л. Немцов В. Культура ділового спілкування : навч. посіб. Київ : ЕксОб, 2016. 196 с.
8. Карнегі Д. Як здобувати друзів і впливати на людей. Київ : КМ-БУКС, 2021. 256 с.
9. Корніяка О. Мистецтво гнучкості. Чи вміємо ми себе поводити. Київ : Либідь, 1995. 235 с.
10. Лавриненко В. Н. Ділова етика та етикет. 2018. URL: https://stud.com.ua/111646/etika_ta_estetika/dilova_etika_ta_etiket (дата звертання: 26.09.2022).
11. Пентилюк М. І., Маруніч І. І., Гайдаєнко І. В. Ділове спілкування та культура мовлення. Київ : Центр навч. літ-ри, 2019. 224 с.
12. Поплавський М. М. Менеджер культури : підруч. для студентів вузів культури та мистецтв. Київ : Леся, 1996. 416 с.
13. Рой Є. Є. Дипломатичний протокол, церемоніал і політес. Київ : Логос, 2012. 452 с.
14. Сагайдак О. Дипломатичний протокол та етикет. Київ : Знання, 2017. 326 с.
15. Філіппова І. Етикет – це легко. Київ : ГДП, 2019. 286 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Абетка сучасного етикету. URL: <https://www.pinbank.ua/abetka-suchasnogo-etiketu> (дата звертання: 26.09.2022).
2. Діловий етикет – основні функції, принципи, правила і норми ділового етикету. Publish Україна офіц. сайт. URL: <https://publish.com.ua/biznes/dilovij-etiket-osnovni-funksiji-printsipi-pravila-i-normi-dilovogo-etiketu.html> (дата звертання: 26.09.2022).
3. Діловий протокол та організація ділових прийомів. URL: https://pidnu4niki.com/12060218/menedzhment/diloviy_protokol_organizatsiya_dilovih_priyomiv (дата звертання: 26.09.2022).

4. Етикет ділового спілкування. URL: <https://sites.google.com/site/kulturapovedinki/home/etiket-dilovogo-spilkuvanna> (дата звертання: 26.09.2022).
5. Етикет як сукупність правил поведінки людини.// Етика ділового спілкування : курс лекцій. / Т. К. Чмут, Г. Л. Чайка, М. П. Лукашевич, І. Б. Осечинська. Київ, 1999. URL: <https://subject.com.ua/psychology/ethics/30.html> (дата звертання: 26.09.2022).
6. Етикет. Правила та норми : вебсайт. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=uRZ6rHRHx0Y> (дата звертання: 26.09.2022).
7. Основні поняття етикету. URL: <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/culture/10762> (дата звертання: 26.09.2022).
8. Правила поведінки у театрі, кінотеатрі та на концерті : вебсайт. URL: <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/culture/10276> (дата звертання: 26.09.2022).
9. Столовий етикет. Сервіровка столу. URL: <https://vseosvita.ua/library/stolovij-etiket-servirovka-stolu-284209.html> (дата звертання: 26.09.2022).

Політика вивчення освітньої компоненти

Освітня компонента «Діловий етикет» передбачає наступну роботу зі здобувачами вищої освіти:

- Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали.
- Пропущені з поважних причин пари можуть бути відпрацьовані здобувачами вищої освіти в будь-який час, протягом вивчення освітньої компоненти, за попередньою домовленістю із викладачем.
- Контроль самостійної роботи здобувачів вищої освіти відбувається наприкінці кожної розглянутої теми у формі тестування, за яке також нараховуються бали.
- Тематичне тестування відбувається в конкретний день і час, визначений викладачем.
- Здобувачам вищої освіти, які не змогли з поважних причин відпрацювати тематичне тестування вчасно, буде надана можливість перескладання цих тестів у термін після завершення вивчення освітньої компоненти «Діловий етикет» та перед складанням підсумкового тесту (заліку), у день, визначений викладачем та деканатом.
- Якщо тематичний тест був складений на 0,72 балів та нижче – оцінка вважається «незадовільною».
- Здобувачам вищої освіти, які одержали оцінку «незадовільно» за складання тематичного тесту, також буде надана можливість його перескладання у той самий термін, але буде оцінюватися викладачем в межах 50% від звичайної оцінки.
- Ректорська контрольна робота є обов'язковим компонентом поточного контролю навчального процесу, що максимально оцінюється у 3 бали (3 бали – високий рівень; 2 бали – достатній рівень; 1 бал – низький рівень).
- Терміни складання ректорської контрольної роботи визначається деканатом.

- Ректорська контрольна робота не підлягає перескладанню у разі, якщо студент показав низький рівень знань.
- Здобувачам вищої освіти, які з поважних причин не змогли скласти ректорську контрольну роботу своєчасно, дозвіл і термін на її складання надається деканатом.
- Всього робочою програмою освітньої компоненти «Діловий етикет» передбачено 10 контрольних точок: обов'язкове відвідування лекцій, 8 тематичних тестів та 1 ректорська контрольна робота.
- Оцінка, напрацьована здобувачами вищої освіти протягом навчального року, складає максимально 25 балів: $23 \text{ (лекцій)} \cdot 0,25 = 5,75 \text{ (балів)}$ плюс 8 (тематичних тестів) $\cdot 2 = 16 \text{ (балів)}$ плюс 3 бали за ректорську контрольну роботу. $5,75 + 16 + 3 = 24,75 \text{ (бал)}$, що після заокруглення до цілого числа складає 25 балів).
- Підсумкові тести (іспит) складають максимально 75 балів.
- Сума семестрової та екзаменаційної оцінок $\max 25 + 75 = 100 \text{ (балів)}$ є остаточним результатом після завершення вивчення освітньої компоненти «Діловий етикет».

Під час роботи **online на платформі електронного навчання Moodle** обов'язковим є виконання наступних видів робіт, таких як:

- Відвідування лекцій у Zoom, що є також окремою контрольною точкою, своєчасне складання 8-ми тематичних тестів та складання 1 ректорської контрольної роботи, що проводиться також у тестовій формі. Всього 10 контрольних точок, як передбачено робочою програмою курсу «Діловий етикет».
- Кожна контрольна точка оцінюється максимально у 100 балів і підраховується автоматично.
- Якщо тематичний тест був складений на 40 балів та нижче – оцінка вважається «незадовільною».
- Здобувачам вищої освіти, які одержали оцінку «незадовільно» за складання тематичного тесту або з поважних причин не змогли скласти його своєчасно буде надана можливість перескладання цього тесту/тестів у термін після завершення вивчення курсу «Діловий етикет» та перед складанням підсумкового тесту (заліку), у день, визначений викладачем та деканатом.
- Терміни складання ректорської контрольної роботи під час онлайн-навчання також визначається деканатом.
- Якщо ректорська контрольна робота була складена на 60 та нижче балів – оцінка вважається «незадовільною» та не підлягає перескладанню.
- Здобувачам вищої освіти, які з поважних причин не змогли скласти ректорську контрольну роботу своєчасно, дозвіл і термін на її складання на платформі електронного навчання Moodle надається деканатом.
- Під час роботи онлайн, для отримання 25 балів за активну роботу протягом семестру потрібно поррахувати середнє арифметичне усіх балів за 10 контрольних точок. Наприклад, $\max 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 + 100 : 10 = 100 \text{ (балів)}$ та

дізнатися скільки складає 25% від цього результату. Наприклад, $100 \cdot 0,25 = 25$ (балів).

- Підсумкові тести (іспит) на платформі електронного навчання Moodle становлять максимально 75 балів.
- Сума семестрової та екзаменаційної оцінок під час роботи онлайн на платформі електронного навчання Moodle максимально становить $25 + 75 = 100$ (балів), що є остаточним результатом після завершення вивчення освітньої компоненти «Діловий етикет».

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач вищої освіти повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Політика вивчення освітньої компоненти «Діловий етикет» передбачає відповідальне, доброзичливе та толерантне ставлення усіх учасників навчального процесу один до одного.

Силабус затверджено
на засіданні кафедри філософії і педагогіки
14 червня 2022 р., протокол № 11